

עו"ד אריק שרבוי עו"ד עלי רוזן

הזהר שאל הארכאה מהו

החוק בארה"ב מסמין את בתי המשפט שם לצוות על תושבים אמריקאים למסור עדות או מסמכים להיליך המתנהל בפני בית משפט במדינה זרה ■ בית המשפט העליון של ארה"ב העניק לאחרונה פרשנות מרחיבת מאוד לחוק

שהרואה המתבקשת - אפילו אם אינה קבילה בפני בית המשפט הוזר - יכול להוביל לגילוי ראיות נוספות, אשר עשוית להיות קובלות בפני אותם בתים. בית המשפט הפדרלי הוסיף וקבע, כי לא יסרב להורות על גי-לו רק מטעם שבית משפט זר כלשהו עשוי לסביר שהרואה אינה קבילה.

יתרונות נוספים לשימוש בחוק

נשאלת השאלה, بما שונה בקשה בהתאם לחוק מבקשת לגביית עדות המוגשת במסגרת "אמנת האג בעניין גביית עדות" (משנת 1970). ישנו שני הבדלים חשובים. הראשון - הטיפול בקשה שהוגשה בהתאם לחוק הינו באופן משמעותי מהיר יותר מבקשת לגביית עדות שהוגשה בהתאם לאמנת האג. בנוסף, מותר לבעל דין ישראלי לבקש גביית ראיות בהתאם לחוק, מבלי ליתול רשות מראש בית המשפט הישראלי בו מתנהל הדיון.

בנוסף, החוק קובע כי בדרך כלל גביית העדות תעשה על-פי הכללים ב-*Federal Rules of Civil Procedure* (תקנות סדרי-הדין הפדרליים). ה-*Federal Rules of Civil Procedure* מעניקים לבעלי-דין ישראליים את האפשרות לגבות עדות באמצעות פרוצדורה שאינה קיימת בהליכים ישראלים - ההליך הקורי deposition. בהליך זה, חקירת העד בידי עורך הדין מתבצעת לא בפני שופט, אלא בפני court reporter בלבד. ההליך נotonin לעורך-דין החוקר "חוט" הרבה יותר ארוך מאשר ה"חוט" הניתן על-ידי שופט כאשר חקירה נעשית בפניו.

האפשרויות הנפתחות בפני בעלי דין ישראלים כתוצאה מהשימוש בחוק, הין ממשמעות. ארה"ב הינה השותפה העסקית הגדולה ביותר של ישראל. לסוכנים רבים המנהלים בפני בתים משפט בישראל יש זיקות לארה"ב, ואפשר שבחלק ניכר מהתיקים מסוג זה ניתן לפנות לבית משפט בארה"ב, בבקשת לגבות ראיות בהתאם לחוק. בקטgorיה זו ניתן למנות, למשל, תביעות המנהלות בישראל בהן מעורבות חברות ישראליות הפעילות בארה"ב; חברות ביטוח ישראליות המעורבות בתביעות "insurance-re" בהן יש פן אמריקאי; סוכנים המנהלים בישראל קשר למיזמים משותפים (joint ventures) שיש בהם שותף אמריקאי או פן אמריקאי; סוכנים בקשר לבשלות בפטנטים, ועוד.

ברור כי הגשת בקשה על-פי החוק הינה כלי נשק חזק בידי בעל-דין ישראלי אשר מתדיין בישראל נגד צד אמריקאי, ואשר מאמין כי קיימת ראות בידי צד שלישי בארה"ב. כאשר אותו צד שלישי אינו נתון תחת סמכות השיפוט של בית משפט ישראלי (למשל, עובד לשעבר של חברה אמריקאית הנtabעת בישראל), ניתן לבקש גביית עדותתו תוך שימוש בחוק.

הערכתנו היא כי השימוש בחוק בקרב מתדיינים ישראלים יילך ויגבר, ככל שעורכי דין המייצגים בארץ בעלי דין ישראלים, המעורבים בסיכוס-כיהם בעלי פן אמריקאי, יכירו בחשיבות החוק ובאפשרותו לתרום לשיפור מצבו הדרionario של הלקוּח.

ד מיינו מצב בו ניתן לגבות עדות מעד הנמצא במרחק אלפי מילין מהמקום בו מתנהל המשפט, וזאת באותה הקלות בה אפשר לגבות עדות מעוד מקומי. עכשו תארו לכם שאוთה גביית עדות ניתנת לביצוע עוד לפני פתיחת הליך משפטי בארץ.

כתוצאה מפסיקי דין תקדים מינימום שניתנו לאחרונה על-ידי בתי משפט בארץ הברית, מצב זה אינו רק בגדר דמיון. בפסק דין מנהה של בית המשפט העליון בארץ הברית, Intel Corp. v. Advanced Micro Devices, Inc Assistance to Foreign and International Tribunals and to Litigants Before Such Tribunals, 28 USC 1782. החוק מסמיך בתי משפט בארה"ב למצוות על תושבי ארה"ב למסור עדות או מסמכים בקשר להליך (proceeding) המתנהל בפני בית משפט במדינה זרה. ההחלטה החדשה בארה"ב פותחת למעשה את שעריו בתי המשפט שם בפני בעלי דין המעורבים בתביעות המתנהלות בארץות אחרות, כולל בעלי דין ישראלים, לבקש גביהית ראיות.

ענין אינטלי

בטרם ניתנה ההחלטה בעניין אינטלי, נחלקו הדעות בערכאות הנמוכות בבתי המשפט בארה"ב בקשר לתחולתו של החוק. מספר בתים משפט קבעו, כי על המגיש בקשה בהתאם לחוק להוכיח כי על פי סדרי הדין במדינה זויה, קיימת לבעל הדין זכות לקבל ראיות מהסוג המבוקש, וכי הראייה המתבקשת תהיה קבילה בפני בית המשפט במדינה זויה. ואולם, בית המשפט העליון דחה תנאים אלה, ואף הוסיף הקЛОות אחרות: אין צורך כי המבקש גביית ראיות על-פי החוק יוכיח כי הינו "צד" להליך הזד, אלא מספיק שיש לו אינטרס בסכסוך במדינה זויה; אין המבקש חייב להוכיח כי כבר מתנהל הליך פורמלי בפני בית משפט במדינה זויה, אלא מספיק שה המבקש עדות יוכיח כי ניתן לצפות באופן סביר כי הליך פורמלי עומד להיפח במדינה זויה.

פְּטוּזָה בְּנֵי נָחוֹן. בפסק דין שנייתן לאחר ההחלטה בעניין אינטול,קבע בית המשפט הפדרלי במחוז הדרומי של ניו-יורק (מנהטן), כי בית משפט אמריקאי רשאי, בדרך כלל, להפעיל את סמכותו לפי החוק, גם כאשר הפרוצדורה של גילוי מסמכים ומידע במדינה זויה הינה פחותה ליברלית מאשר באלה"ב. בפסק דין נוסף שנייתן לאחרונה במדינת ויסקונסין, הורה בית משפט פדרלי על גילוי מסמכים וגבית עדות בקשר לסדרת תביעות על הפרת

באותו מקרה ההפוך הנתבע למתן צו גילוי מסמכים בארא"ב, בטענה כפולה: ראשית, שניתן לבקש צווי גילוי מסמכים בבתי המשפט האירופיים אשר בפניהם מתנהלות התובענות, ושנייה - שהניסיונו לקבל צו גילוי מסמכים בארא"ב הוא משומם תחמקות מבתי המשפט הזרים. בית המשפט בויסקונסין דחה טענות אלו וקבע, שהדגש בבקשת המוגשת לפי החוק אינו על קביעות הרأיה אלא על הרלבנטיות של אותה רأיה, וזאת משום